

Es runāju latviski

Informācija ekskursantiem

- Šodien pusdienas saietā nenotiks. **Pēc brokastīm ēdnīcā katrs pats sagatavo sev pusdienu bageti, ko ņemt līdzi ekskursijā.**
- **Noteikti līdzi ņemt savas ūdens pudeles.**
- **Maršrutam nr.1 uz Bergenu:** izešana no saietā nama pagalma precīzi 12.45. Kavēties nedrīkst, jo braukšana ar satiksmes autobusu.
- **Maršrutam nr.2.** uz lauku saimniecību: izešana no saietā nama pagalma 13.00.
- **Maršrutam nr.3** braukšanai uz laivošanu jāsadalās pa personīgajām mašīnām. Izbraukšana 13.00.
- **Maršrutam nr.4** braukšanai uz kāpšanu kalnā jāsadalās pa personīgajām mašīnām. Izbraukšana 13.00.

Dienas plāns

ŠODIEN, 30.jūlijs

7.30 – 8.30	Celšanās, rīta vingrošana
9.00 – 9.40	Brokastis
9.40 – 10.10	Dienas tēma, rīta TV (lielajā auditorijā)
10.10 – 12.45	Rīta ievirzes
12.45 – 18.00	Ekskursijas
18.00 – 19.00	Vakariņas
19.00 – 20.30	Folkloras vakars
20.30 – 21.20	Apvārsnis: Raitis Zapackis, TV un radio personība, mūziķis, pasaku stāstnieks <i>Uzdriktstēšanās, komforta zonas pārkāpšana un sava ceļa izvēle</i> Bērniem – galda spēļu stūrītis
21.30 – 21.45	Vakara pasaciņa, vakardziesma
21.45 – 22.30	Danči bērniem un ģimenēm
22.30	Danco tie, kam pāri 14, nīkšana

Latviešu bērniem, kas neaug Latvijā, latviešu valoda nav tik pašsaprotama lieta kā tiem, kam mājas Latvijā. Jo īpaši, ja abi vecāki nav latvieši. Bet 3x3 ir vieta, kur bērniem uzdrošināties, mēģināt, runāt, saprasties, draudzēties latviski. Un 3x3 to novērtē!

Norvēģijas 3x3 turpina pirmā saietā tradīciju pamanīt un apbalvot bērnus, kam ikdienā latviešu valoda nav pilna laika valoda, bet kuri saietā apgūst vārdus un mēģina runāt. Viņi saņem īpašus krekliņus ar uzrakstu "Es runāju latviski".

Otrdienas rītā šādus krekliņus saņēma Lily Mai Flanagan (8 gadi) un Annabelle Rose Flanagan (7 gadi) no Īrijas. Abas meitenes iet Vilku ievirzē, un, kā pastāstīja ievirzes vadītājs Edgars Zilberts, par tur notiekošo viena māsa iemācījusies pateikt latviski: "Es sev iegriezu ar nazi."

Krekliņus nopelnījuši arī Oskars Fossland (9 gadi) un Sigurds Fossland (6 gadi) no Norvēģijas, Trondheimas. Kā teica saietā vadītāja Ilga – tas par skaisti saliktajiem teikumiem, kādos puikas prot runāt.

Atklāsim noslēpumu, ka saietā krājumos vēl ir krekliņi "Es runāju latviski". Bērni, runājiet latviski!

✍️ Rasma

Runā četrās valodās un dzied latviski

Rozenbergu-Nylund ģimene jau otro reizi ceļo no Igaunijas uz Norvēģijas 3x3 saietu. Viņi ir četri – mamma Rasma, tētis Markus un bērni Vilma un Elīas. Rasma smeļoties saka: “Mēs esam pusaudžu vecāki – ar to jau viss ir pateikts.” Vilma gan precīzē – Elīasam līdz pusaudža vecumam vēl kādi pāris gadi jāpagaida. Un piebilst: “Mūsu vecāki uz visu saietu mums atņēma telefonus.” Tā, lūk.

Šī ģimene ir īpaša ar savu trīs-kultūru ikdienu – Rasma ir latvietē, Markus nāk no Somijas ziemeļiem, bet viņi abi satikās Tartu, Igaunijā, mācoties igauņu valodas kursus. Uz Tartu viņus aizveda profesionāli izaicinājumi, bet palikt lika mīlestība – uz pilsētu un vienam uz otru.

Ģimene te ir pilnā sastāvā – pirms sešiem gadiem Markus nevarēja izrauties no darba. Vilmai spilgti atmiņā palikusi Haribo ķiršu konfekte uz spilvena: “Tas bija tik mīļi!” Elīas atceras danču vakaru un Zagli – tolaik viņam bija tikai seši gadi, mamma tonakt jau sen saldi gulēja, bet Elīas aizdejoja līdz Zagļa pēdējam pārim. Rasmai spilgtākais brīdis bijis kanoe brauciens fjordā lietusskātes laikā, kad ar Jolantu Bogustovu abas airējušas, cik spēka, lai tiktu krastā. Tas bijis īsts komandas pārbaudījums un neaizmirstama pieredze.

Markus ir pārsteigts par to, cik ļoti Latvija atbalsta savu diasporu. “Somijā tiek domāts par imigrantu integrāciju, bet ne par to, kā stiprināt saikni ar aizbraukušajiem,” viņš saka. Šobrīd bērni Igaunijā apmeklē somu skoliņu, bet finansējuma trūkuma dēļ tā drīz tiks slēgta. Tāpēc 3x3 saietam ir jo lielāka nozīme – kā iespēja būt latviskā vidē, mācīties, draudzēties un piedzīvot.

Vaininieki, kas Rozenbergu-Nylund ģimenei atvēra durvis uz 3x3, esot Baložu ģimene no Somijas, kas viņus iedrošināja piedalīties gan toreiz, gan šogad. Abām ģimenēm izveidojusies cieša draudzība – gan pieaugušo, gan bērnu starpā. Jau pirms aizbraukšanas no Latvi-

Foto: Viela

Mamma Rasma, tētis Markus un bērni Elīas un Vilma.

jas Rasma un Monta bija kolēģes, bet liktenis viņas negaidīti atkal satuvināja Turku, kad abām jau bija bērni līdzīgā vecumā. Tajā brīdī kļuva skaidrs – ne tikai bērni sapas, bet arī pieaugušajiem izveidojies tas īpašais klikšķis, no kura sākas īsta draudzība.

Šajā reizē ģimene ļoti ātri saprata, ka vēlas šeit būt. Atlika tikai saskaņot atvaļinājuma plānus un sabalansēt finanses. Markus ar lielu interesi pētījis piedāvāto ieviržu sarakstus. Viņa somu dvēsele atplauka, ieraugot “pirts” un “zvejošana”. Viņš arī izmanto šo laiku, lai uzlabotu latviešu valodu – priecājas, ka mācās nelielā, vienlīmeņa grupā.

Toties Rasma izvēlējusies pievērsties zināšanām, kas saistītas ar latvisko dzīvesziņu – viņa apgūst zāļu sievas gudrības un pirts mācību. Tas ir viņas veids, kā tuvojties dabai, cilvēkiem un senču saknēm, ieliekot mācīšanās procesā gan cieņu, gan

dziļu personīgu ieinteresētību.

Vilma šobrīd apmeklē keramiku un 3D modelēšanu, kas, pēc viņas vārdiem, ir gan aizraujoša, gan mazliet sarežģīta. Elīas kopā ar tēti makšķerē un dodas uz “Vilkiem” – viņam ļoti patīk būt kopā ar draugiem: “Viss šeit ir ļoti forši.”

Ikdienā Igaunijā Rasma dzied latviešu korī un nesen piedalījās kora nometnē. Viņa vairākus dziedātājus aicinājusi ņem līdzi bērnus – jo patīc: bērni jāiesaista latviskajā vidē jau no mazotnes. “Tas nav viegli, bet tas ir ļoti svarīgi,” viņa saka.

Rozenbergu-Nylund ģimene apliecina – latvietība nav ģeogrāfija, tā ir attieksme. Tā ir izvēle būt klātesošam, audzināt bērnus vairākās kultūrās un dot viņiem saknes. Un 3x3 ir vieta, kur saknes tiek stiprinātas – kopā dziedot, smeļoties un mācoties. Kur bērni ir bez telefoniem, bet ar atvērtām sirdīm.

Liāra

Tests nr. 3

Sveiciens! Čīņa par kopvērtējuma punktiem un balvām turpinās. Šoreiz nesarežģīsim dzīvi – aplūkosim bildītes. Latvijā ir pieci kultūrvēsturiskie novadi – Kurzeme, Latgale, Vidzeme, Zemgale un Sēlija. Tavs uzdevums – noteikt, kura novada ainava redzama attēlā.

1.
A - Kurzeme D - Zemgale
B - Latgale E - Sēlija
C - Vidzeme

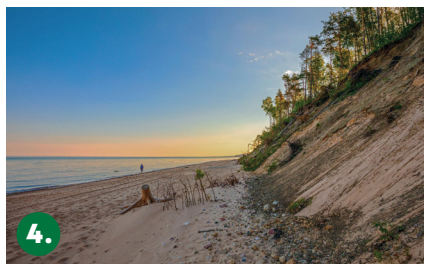

3.
A - Kurzeme D - Zemgale
B - Latgale E - Sēlija
C - Vidzeme

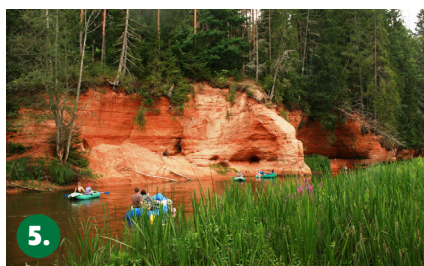
Kā ierasts – tavas atbildes gaidām līdz vakariņām – daiga.bitiniece@gmail.com vai Whatsapp: +371 29463930, vai redakcijā.

2.
A - Kurzeme D - Zemgale
B - Latgale E - Sēlija
C - Vidzeme

4.
A - Kurzeme D - Zemgale
B - Latgale E - Sēlija
C - Vidzeme

5.
A - Kurzeme D - Zemgale
B - Latgale E - Sēlija
C - Vidzeme

IEPRIEKŠĒJĀ TESTA PAREIZĀS ATBILDES

- Kurš ir Latvijas dziļākais ezers?
A - Drīdzis
- Latvijā ir ciems - Ieleja, tajā dzīvo 2 cilvēki. Kurā novadā tas atrodas?
B - Talsu
- Latvijā atrodas Baltijas lielākā ala. Kā to sauc?
C - Gūtmaņala
- Ja mēs Latvijā sāktu urbties zemē, izurbtos caur zemes centru līdz pasaules otrai malai (to sauc par antipodu), kur mēs izceltos virszemē?
D - Klusajā okeānā
- Kur atrodas Latvijā populārākais padomju laika pazemes bunkurs, kur pavisam oficiāli vari nokļūt 9 metrus zem zemes un aplūkot vietu, kur kodol kara gadījumā slēptos tā laika elite?
A - Līgatnē

✍ Ēriks Zeps

Ļsintervijas

Ar ko atšķiras 3x3 Latvijā un 3x3 Norvēģijā?

Gatis Dudkevičs: "Latvijas 3x3 ir vairāk cilvēku, bet Norvēģijā ir skaistāka daba un ekskursijas. Patīk, ka var apskatīt jaunas vietas."

Līga Reitere: "Latvijas nometnes ir pārāk lielas, nespēj ar visiem parunāties. Taču uz nodarbībām un dančiem ir vairāk cilvēku. Ceru, ka arī šeit un citur ārzemēs cilvēki vairāk ies uz nakts notikumiem. Patīk, ka Latvijā uz daudzīnājumu daudzi iet goda tērpos."

Inga Madžule: "Latvijas 3x3 saietos ir vairāk cilvēku, ārzemju daudz mazāk, tāpēc cilvēki var labāk iepazīties. Latvijā jūties lielākā komforta zonā, bet te ir "tauriņi vēderā"."

Antra Sunde: "Latvijā 3x3 ir milzīgs, visa pilsēta tajā ir iesaistīta. Šeit tas nemaz nav iespējams. Taču šeit visi ir tuvi un mīļi. Latviešu valodas zināšanas ārzemju nometnēs ir atšķirīgas, un te var uzzināt vairāk jaunu lietu."

Agrita Krieviņa-Siliņa: "Latvijā es neķeru un negrābju, tur es braucu vairāk dot. Darbam pa vidu atpūšos un uzkrāju spēkus. Latvijā nav tik skaists skats pa logu, bet tāpat ir skaisti."

✍ Ance

Vērtību stabilitātes simbols

Bergenā 3x3 logo autore ir māksliniece Mētra Putāne.

Viņa *Kalna Taku* redakcijai atraks-tījusi:

"Kalnu trijstūrveida formu izvēlējos kā vērtību stabilitātes simbolu. Lai kur mēs esam, latviskums un mīlestība pret savu Latviju ir un būs vienmēr ar mums.

Kalnus gan neesmu mēģinājusi zīmēt, bet došanās katru dienu pastai-gās tajos man ir kā meditācija. Man tas bija izaicinājums radīt dizainu 3x3 saietam Bergenā 2025; darbs bija vai-rāku mēnešu garumā.

Esmu piedalījies 3x3 saietā Latvijā, atceros sajūtas un piedzīvojumu pilnu nedēļu. Lai visiem jauka kopā būšana, labas domas un jauni draugi!"

Ilga Švāne un Mētra Putāne saulgriežu ielīgošanā Bergenā.

13 rotkaļi

Oskars Rozenblats ir manāmi sajūsmā, jo jaunie rotkaļi ir nepārspējami laba komanda. Dzirdama un redzama sadarbība. Izskan aicinājums: mums vajag kādu, kurš sēž uz galda. Ivo Švāns precizē darba sadalījumu ar jautājumu – vilksi vai sēdēsi?

Sigita Bērziņa nepārspējamo komandas darbu pamato ar to, ka viss ir labi izskaidrots, tāpēc citādāk nevar būt. Linda Mažone ir pateicīga, ka vīrieši grib palīdzēt komandas dāmām, bet nesteidz visu darīt viņu vietā. Izteikti žiperīgais Edgars Mi-

čulišs ir labi nodarbināts. Šajā ievirzē Edgara degsme ir zelts! Rotkaļi sadarbojas, rosība ir nepārtraukta. Vienubrīd pār saieta pagalmu pārstiepta vismaz 7 metrus gara sudraba dzīsla! Vareni!

Anna

Cik galvu un cik kāju ūdenī

Baseinā peldēšanas rīta ievirzes laikā *Kalna Takās* neizdevās iekļūt, jo tas svešām acīm bija slēgts. Tur darbojās abi vadītāji Laura Dudkeviča un Rītvards Rozenfelds un 11 peldētāji.

Foto: Anna

Pirmā nodarbība esot noritējusi ļoti darbīgi un raibi. Daļa peldētāju, šķiet, dzimuši ūdenī un veic radošus trikus, bet otra daļa laikam pirmo reizi apmeklēja baseinu. Drosmīgā peldētāja Bella Dārziņa stāsta, ka visvairāk patīcis mest bumbu ūdenī un to pēcāk ķert.

Baseinā ir bijuši brīži, kad virs ūdens redzamas 4 kājas un 11 galvas. Interesanti, vai citas dienas būs 12 kājas un 7 galvas?

Anna

Krāsaini un priecīgi

Ievirzē *Bērnu radošās virsotnes*, ko vada Zane E. Fossland un Dace Čapiņa, valda čalas, otas un košas krāsas. Te darbojas seši radošie gari. Austra kūtri atklāj, ka veido zīlīti Zanei. Teodors, kuram pavisam svaigi divi gadi, ir liels mākslinieks. Mazvīra triepiens ir spilgts un drošs. Savukārt Nikola ir vieda meitene, jo zina, ka augstas virsotnes var sasniegt tikai par sevi parūpējies cilvēks!

Anna

3D modelēšanā taps šokolāde

Ievirzi vada Kai Sunde, kurš ikdienā strādā ar talantīgiem bērniem Zinātņu centrā Bergenā. Viņam patīk veidot praktiskas lietas, kuru radīšanā nepieciešamas zināšanas matemātikā, fizikā, ķīmijā un citās dabaszinātnēs.

Ievirzes laikā dalībnieki strādā pie dizaina projekta, kura rezultātā taps 3D šokolādes konfektes. Lai to paveiktu, jāapgūst daudz kas – kādas tehnoloģijas izmantot, kāda programmatūra nepieciešama, kā arī jābūt radošiem, jo viss sākas no idejas un beidzas ar gatavu produktu.

Ievirzes dalībnieks Markuss pastāstīja: "Mani vienmēr ir interesējusi 3D modelēšana. Tā ir jauna un aizraujoša joma – tik daudz ko var veidot! Es pirmo reizi izmēģināju 3D

Foto: Liāra

printeri. Parasti tikai skatos video, bet tagad pats izdrukāju! Man rīktīgi patīk!"

Liāra

Brīvais mikrofons atklāj talantus

Pirms 28 gadiem notika pirmais 3x3 kustības Brīvais mikrofons (BM), un Norvēģijas saiets sākās ar tā radītājiem un ierasti arī visu koncertu vadītājiem Dainim Kažokam un Ingum Krūmiņam veltītu dziesmu, ko izpildīja nomaskējies Ēriks Zeps.

Foto: Viola

Jurgis, Rota un Austra Rozenblati no Jaunpiebalgas Latvijā sirsnīgi izpildīja dziesmu "Johans Mušpapīrs".

Paši mazākie kopā ar ievirzes vadītājām Kristīni Šedogubovu un Ilzīti Greivuli-Dudkeviču no grupas "Daba un mēs" rādīja rotaļu.

Daži no jaunajiem koklētājiem jeb "Baltie pirksti", kā viņus pieteica Zeps, kokli spēlē pirmo reizi mūžā, bet Zanes Danosas vadībā pārsteidza mūs ar vairāku dziesmu skaistu atskaņojumu un cepuru līdināšanu pa gaisu.

Edgars Zilberts, kurš visu vakaru rūpējās par BM tehnisko nodrošinājumu, izpildīja jostu dziesmiņu par tautumeitu.

Rozenblatu ģimene jau ar krietnu pieredzi BM (uzstājušies četros Latvijas saietos), šoreiz izpildīja dziesmu "Krupis".

Katrīnas Dimantas, kura anketā par sevi ierakstījusi "cilvēks laimes takas ceļā", priekšnesums bija spilgts no visiem aspektiem.

Muzikālā apvienība "VAR-GAN" piedaloties BM jau sesto gadu, tie esot lasīti ļautiņi, kas pa dažādiem ceļiem atceļojuši no dažādām valstīm.

Ronja Bremane no Norvēģijas labu vakaru visiem vēlēja trīs valodās – latviešu, norvēģu un angļu.

Anita Dimanta no skatuves pateicās meitai Katrīnai par dāvanu dzimšanas dienā – iespēju būt Norvēģijas 3x3 – un izstāstīja savas pārdomas par mīlestību, sakot, ka jāmīl sevi un tad mīlestību var dot arī citiem.

Grupai "Trīs pa trīs vienā sirdī" uznākot uz skatuves, atklājās, ka tās ir trīs māsas, vienas māsas vīrs un bērni. Un dziesmai ar melodiju "Es izjāmu prūšu zemi" vārdus bija sacerējusi saietā vadītāja Ilga Švāne.

Raitis Zapackis BM nestāstīja pasakas, bet atdarināja Raimonda Paula balsi un nodziedāja divas dziesmas.

Grupa Katrīnas Dimantas vadībā "Nākotnes folklorā. Gadījās vai, vai, vai" nodziedāja pērn 2x2 saietā tapušu jestu dziesmu par krogu.

Sundes ģimene, kas sevi dēvē par Bergenā latviešu mūzikas dzīves pastāvīgu inventāru, izpildīja dziesmu "Rudzu lauks".

Brīvprātīgo koris (jeb saietā darba grupa) saņēma skaļus jo skaļus aplausus.

Foto: Viola

Ar "Austošās saules dziesmu" visus priecēja Bergenā koris, turklāt paši ar savu muzikālo pavadījumu.

Mūsu jubilārs

Šodien septītajā dzimšanas dienā suminām Markusu Siliņu no Bergenā!

